

frem, og at hele vort Musikliv bliver drøftet, forstaar jeg fuldt vel, thi Musikken her til Lands har sandelig ikke hidtil haft gunstige Kaar. Jeg mindes den Gang, jeg brændte Fingrene paa Militærmusikken. Naar jeg overhovedet har tilladt mig at fremhæve Musikkens Betydning som folkeopdragende Moment, er det, fordi jeg ved, i hvor høj Grad de brede Lag elsker Musik, og hvorledes denne Glæde ved Musikken strækker sig lige nede fra den fattigste Proletar, der maaske i politisk Henseende nærmest vil være Bolshevik og gaa med til Fest i Gaden, men som mildnes af Musikkens Toner, og lige op til Rigmanden, der, maaske uden særlig musikalsk Forstand, dog føler sig betaget af Tonernes Magt. Man kunde have ventet, at der i vort Land, og specielt i denne vor By, havde været mere Begejstring for at støtte Musiklivet. Hvor er vore Rigsmænd henne? Der er dog ellers paa mangfoldige Omraader givet ret betydelige Beløb baade til Videnskab og Kunst, men Musikken bliver stadig stiftmoderlig behandlet. Hvis jeg maa gøre opmærksom paa, hvorledes det kan se ud i en meget mindre By end København, vil jeg nævne Bergen, hvor en Rigmand i 1916 ydede 100 000 Kr. til et Byorkester, der skulde give saavel Folkekoncerter som Symfonikoncerter, og en anden Rigmand kort efter gav et lignende Beløb, medens Bystyret ydede for 1917—18 et Beløb paa 225 000 Kr. eller 250 000 Kr. til en Fond for et saadant Byorkester. Noget tilsvarende kan man slet ikke tænke sig her. Jeg vilde dog ønske, at en saadan Offervillighed virkelig kunde tilvejebringes; hvis virkelig den private Interesse for Musikken gav sig stærkere Udslag, end Tilfældet har været hidtil, vilde jeg ingenlunde anse det for usandsynligt, at man kunde gennemføre en Plan som den Kaj Bendix'ske. Den vilde da have nogen Mulighed for at komme ind i et Spor, der kunde gavne saavel Operaen som Musikken i Almindelighed. Naturligvis vil det være paa sin Plads, at det Udvalg, der faar med denne højst interessante, vanskelige og vidtløftige Sag at gøre, beskæftiger sig med alt, hvad der er fremkommet. Jeg har nævnt, hvad der foreligger, fordi jeg ved, at dette Foretagende har fundet en ikke saa ringe Tilslutning blandt vort Operapersonale.

Der er jo fremkommet enstemmig udtalte Ønsker fra Skuespillet om, at den gamle Scene paa Kongens Nytorv, baade i Kraft af sin Beliggenhed og Traditionen, vedvarende maa blive knyttet til Skuespil-

let, naturligvis med de Ændringer, der er nødvendige, og det kan vel i nogen Grad være vejledende for Rigsdagens Arbejde paa Ordningen af det kongelige Teaters Forhold; men det krydses jo af Operaens Misfornøjelse ved at skulle flytte bort, hvis man ikke bliver i Stand til at skabe en helt ny Operabygning; jeg har dog ikke nogen særlig stor Tro til, at Rigsdagen skulde kunne slutte sig til denne Tanke. Hvad de 7—8 Mill. Kr. angaar, vil jeg sige, at de skræmmer mig ingenlunde og heller neppe mange andre i denne Sal, thi saa meget maatte man vel kunne være i Stand til at ofre hertil i et Land som dette, ja, endog endnu mere, hvis man i det hele taget anerkender Kunstens store Betydning for Folket. Spørgsmaalet er da, om man her kan slutte sig helt og holdent til Ministerens Forslag. Jeg maa straks sige, at jeg i Princippet intet har at indvende derimod. Jeg finder, at Ministeren har grebet det rette, naar han kræver Kunstarterne endeligt adskilt. Jeg tror, at det, baade kunstnerisk og finansielt set, er den eneste heldige Ordning. Men der er ogsaa et andet Forslag, der fandt en Ordfører i Repræsentanten for Venstre, som krævede Kunstarterne samlede under et og samme Tag. I saa Fald falder jo Spørgsmaalet om at bygge et nyt Operahus bort. Og der er ogsaa andre Meninger angaaende Ordningen af det kongelige Teaters Forhold, man kan endog vente, at der under Debatten her i Dag vil komme helt nye Synspunkter frem. Jeg tror derfor, at det kommende Udvalgs Arbejde vil blive meget vanskeligt; men jeg haaber dog, at det maa blive i Stand til at gennemføre dette Arbejde, saa at man ikke bliver staaende ved det Anarki, der maa siges at herske for Øjeblikket, og saaledes at man heller ikke skrider til, hvad jeg vilde anse for en stor Fare for hele Udviklingen af vort Teater og vor Kunst, at lade den private Monopolisme faa Lov til at løfte Hovedet mere, end den alt har gjort. Tanken om at opgive Statens Støtte til Teatret vil jeg paa ingen Maade kunne slutte mig til. Det vil kun være at fremme en Trustdannelse, der efterhaanden vilde gøre alt, hvad der hedder Teater her i København og maaske i det store og hele de betydelige Theatre i Landet, til en Domæne for ganske faa eller en enkelt Rigmand, der kommanderede det hele. Her maa Staten være forpligtet og berettiget til at gaa i Spidsen, og med en fornuftig Ordning baade udadtil og indadtil vil der altid være Mulighed for vor Nationalscene til at virke